

**Landelijke
Kwaliteitsmonitor
Kinderopvang**

Terugkoppelingsrapport Gastouder Boogaard

LKK meting 2019

Inleiding

De kwaliteit van de kinderopvang in Nederland is overwegend positief, zo blijkt uit de eerste drie metingen van de Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang (LKK). Uw kinderopvanglocatie is één van de 136 locaties die in 2019 aan de monitor hebben deelgenomen. Aan de hand van observaties, filmopnamen en vragenlijsten is bij deze locaties de kwaliteit gemeten. De bevindingen zijn (geheel geanonimiseerd) beschreven in het rapport 'Kwaliteit van de Nederlandse kinderdagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang – Gecombineerde meting 2017-2018'.

Meer informatie?

Het komende jaar wordt de LKK herhaald in andere regio's van het land. Zo wordt het zicht op de kwaliteit van de kinderopvang in Nederland steeds beter. Via de LKK-site (www.monitorlkk.nl) houden we u op de hoogte. Per opvangtype kunt u daar informatie vinden over de eerste drie LKK-rapporten, reacties vanuit het werkveld en de politiek, nieuws en publicaties. U kunt zich ook inschrijven voor de nieuwsbrief en ontvangt dan tweejaarlijks informatie over hoe het ervoor staat met de kwaliteit van de kinderopvang in Nederland. Mocht u vragen hebben over de terugkoppelingsrapportage, dan kunt u ons mailen: info@monitorlkk.nl

Algemene bevindingen

De kwaliteit van kinderopvang wordt al langere tijd door de overheid gemeten, voor de kinderdagopvang zelfs al vanaf 1995. Het huidige rapport vergelijkt de kwaliteit zoals gemeten in de afgelopen drie jaar met eerdere metingen en kan zo inzicht geven in de ontwikkeling van kwaliteit. Er blijkt een stijgende kwaliteit in de kinderdagopvang, peuteropvang en in iets mindere mate de buitenschoolse opvang in vergelijking met voorgaande metingen. Deze stijging blijkt sterker voor de emotionele kwaliteit dan voor de educatieve kwaliteit.

Voor de gastouderopvang zijn tevens verklarende analyses gedaan om verschillen in kwaliteit te verklaren. De resultaten laten zien dat gastouders die een hbo-opleiding of hoger hebben afgerond, een hogere kwaliteit van interacties bieden. Verder blijkt een kleinere groep, samen te gaan met een hogere algemene kwaliteit. Verder geldt dat een intensiever contact met ouders, samenhangt met een hogere kwaliteit.

Individuele terugkoppeling

Uw locatie ontvangt een aantal tops en tips op basis van de kwaliteit zoals die met de CLASS (Classroom Assessment Scoring System) is gemeten. Tops betreffen kwaliteitsaspecten die relatief goed uit de verf kwamen. Tips zijn er voor aspecten waarop nog ruimte voor verbetering werd geconstateerd.

Proceskwaliteit op basis van de CLASS

De proceskwaliteit op uw opvanglocatie is gemeten met de CLASS (Classroom Assessment Scoring System). De CLASS meet zowel de emotionele als de educatieve kwaliteit. Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen worden een aantal kwaliteitsdimensies gemeten:

	CLASS Infant (0-1.5/2 jarigen)	CLASS Toddler (1.5/2-4 jarigen)	CLASS Pre-K (4-12 jarigen)
Domein	Dimensies		
Emotionele kwaliteit	Relationele sfeer	Positieve sfeer Negatieve sfeer	Positieve sfeer Negatieve sfeer
	Sensitiviteit van de gastouder	Sensitiviteit van de gastouder	Sensitiviteit van de gastouder
		Aandacht voor kindperspectief	Aandacht voor kindperspectief
		Begeleiding van gedrag	Begeleiding van gedrag
Educatieve kwaliteit	Faciliteren van exploratie	Faciliteren van leren en ontwikkeling	Conceptontwikkeling
		Kwaliteit van feedback	Kwaliteit van feedback
	Ondersteuning van de taalontwikkeling	Stimuleren van taalontwikkeling	Stimuleren van taalontwikkeling
			Productiviteit
			Educatieve werkvormen

Hieronder volgt een korte beschrijving van de CLASS dimensies die bij uw opvanglocatie zijn gemeten. Daarna leest u een specifieke terugkoppeling van de kwaliteit van uw opvanglocatie in de vorm van tips en tops.

Emotionele kwaliteit

Relationeel klimaat (baby's)

Hierbij gaat het om de positieve band die de gastouder heeft met de kinderen. De gastouder laat positieve emoties zien in de interacties met kinderen waaruit blijkt dat ze plezier hebben, zoals enthousiasme of lachen. Ook reageert de gastouder op respectvolle wijze op de kinderen door bijvoorbeeld oogcontact te maken tijdens interacties. Er wordt ook gekeken naar de reacties van kinderen.

Positieve sfeer (peuters)

Hierbij gaat het om de positieve band die de gastouder heeft met de kinderen. De gastouder laat positieve emoties zien in de interacties met kinderen waaruit blijkt dat ze plezier hebben, zoals enthousiasme of lachen, en worden er complimenten gegeven, zoals "goedzo". Ook reageert de gastouder op respectvolle wijze op de kinderen door bijvoorbeeld oogcontact te maken tijdens interacties.

Negatieve sfeer (peuters)

Dit omvat het algehele niveau van negativiteit. Het gaat hierbij niet alleen om de frequentie (hoe vaak) maar ook om de intensiteit (hoe ernstig). Het gaat om zowel negativiteit bij de gastouder, zoals boosheid en stem verheffen, als bij de kinderen, zoals ruzie tussen kinderen met fysieke handelingen (bijten, schoppen of slaan).

Sensitiviteit van de gastouder (baby's en peuters)

Dit beschrijft de mate waarin de gastouder zich bewust is van de individuele behoeften van kinderen en hier responsief op reageert. De gastouder is beschikbaar als een veilige basis om troost, geruststelling en aanmoediging te bieden aan kinderen. Het gaat ook om het gedrag dat de kinderen laten zien, dus de mate waarin zij zich op hun gemak voelen en troost zoeken bij de gastouder als dat nodig is.

Aandacht voor kindperspectief (peuters)

Hierin gaat het om de mate waarin de gastouder aandacht heeft voor de interesses van kinderen en hier rekening mee houdt in het aanbod van spel en activiteiten en interacties. De gastouder vraagt naar de ideeën en gedachten van kinderen en biedt ze keuzemogelijkheden in spel, activiteiten en eet- en drinkmomenten. Tot slot stimuleert de gastouder de zelfstandigheid en autonomie van de kinderen.

Begeleiding van gedrag (peuters)

Hierbij gaat het om de manier waarop de gastouder de kinderen ondersteunt in het reguleren van hun gedrag. Dit kan bijvoorbeeld door duidelijke verwachtingen te bieden ten aanzien van het gedrag van kinderen. Daarnaast gaat het om het bevorderen van positief gedrag door het gewenste gedrag te benadrukken (in plaats van het ongewenste gedrag). Verder is de gastouder proactief en reageert snel en adequaat, zodat ongewenst gedrag niet uit de hand kan lopen. Tot slot wordt er gekeken naar het gedrag van de kinderen en of hieruit blijkt dat ze weten wat de regels zijn.

Educatieve kwaliteit

Faciliteren van exploratie (baby's)

Hierbij gaat het om de mate waarin de gastouder ervaringen en interacties biedt die de betrokkenheid en de ontwikkeling van kinderen ondersteunen. De gastouder neemt een actieve rol om de baby te stimuleren in zijn ontwikkeling (tijdens spel, activiteiten en ook tijdens routinemomenten, zoals verschonen) en in het verkennen en ontdekken van de omgeving.

Faciliteren van leren en ontwikkeling (peuters)

Hierin gaat het om de mate waarin de gastouder de ontwikkeling en het leren van kinderen ondersteunt. De gastouder heeft een actieve rol in het aanbieden van spel en activiteiten die de brede ontwikkeling van kinderen aanmoedigen. Er wordt specifiek gekeken naar de mate waarin het aanbod de cognitieve vaardigheden van kinderen ondersteunt door ervaringen en activiteiten aan te bieden die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen en door verbanden te leggen met kennis die kinderen al hebben. Tot slot wordt er ook gekeken naar de mate waarin kinderen actieve betrokkenheid laten zien.

Kwaliteit van feedback (peuters)

Hierbij gaat het om mate waarin de gastouder feedback geeft die inhoudelijk is en gericht is op het proces in plaats van het product. De feedback die de gastouder geeft, bevordert het leren en begrijpen van kinderen en zorgt voor een grotere betrokkenheid in activiteiten/spel.

Ondersteuning van de taalontwikkeling (baby's)

Hierbij gaat het om de kwaliteit van het taalaanbod van de gastouder die de taalontwikkeling van kinderen stimuleren en faciliteren. De gastouder beschrijft alles wat ze doet, zodat kinderen een rijk taalaanbod hebben. Verder moedigt de gastouder kinderen aan om taal te gebruiken, bijvoorbeeld door woorden in volledige zinnen te herhalen en vragen te stellen.

Stimuleren van taalontwikkeling (peuters)

Hierbij gaat het om de kwaliteit van het taalaanbod van de gastouder die de taalontwikkeling van kinderen stimuleren en faciliteren. De gastouder beschrijft alles wat ze doet, zodat kinderen een rijk taalaanbod hebben. Verder moedigt de gastouder kinderen aan om taal te gebruiken, bijvoorbeeld door woorden in volledige zinnen te herhalen en vragen te stellen. Er is veel gelegenheid voor kinderen om te praten. De taal die de gastouder gebruikt ligt op een hoger niveau dan dat van de kinderen, zodat kinderen hiervan kunnen leren.

Proceskwaliteit bij gastouder

op basis van de CLASS

Naam gastouder	Boogaard
Plaats	Amsterdam
Datum observatie	14 mei 2019

Uw locatie ontvangt een korte beschrijving van de gemeten emotionele en educatieve kwaliteit. Daarnaast zijn een aantal tops en tips beschreven op basis van de kwaliteit zoals die met de CLASS is gemeten.

Algehele kwaliteit

Uw emotionele kwaliteit is voldoende tot goed

Om zich optimaal te ontwikkelen hebben kinderen een veilige, vertrouwde basis nodig die bijdraagt aan hun welbevinden en zorgt dat ze zich prettig voelen in de groep. De vaardigheden van pedagogisch medewerkers om een positieve sfeer te creëren op de groep, sensitief te reageren op de behoeften van kinderen en kindvolgend te werk te gaan, ook wel samengevat als emotionele kwaliteit, speelt hierin een grote rol.

Hoewel het slechts een momentopname betreft, laten de resultaten van de observaties van uw locatie zien dat de emotionele kwaliteit gemiddeld genomen voldoende tot goed was op de groep. In deze terugkoppeling vindt u een aantal tips en tops die aangeven welke kwaliteitsaspecten u al goed beheerst en waar nog eventueel verbetering mogelijk is.

Uw educatieve kwaliteit is goed

De interacties die kinderen hebben met pedagogisch medewerkers leveren een belangrijke bijdrage aan de brede ontwikkeling van kinderen. Het gaat hierin om het actief faciliteren en begeleiden van exploratie, spel en activiteiten die kinderen interessant vinden en uitdagen. Maar ook het bevorderen van de cognitieve ontwikkeling door kinderen verbanden te laten leggen (zoals door het stellen van 'waarom' en 'hoe' vragen) en het geven van inhoudelijke feedback die kinderen een stapje verder brengen, zijn belangrijk. Tot slot gaat het om het bieden van een rijke taalomgeving waarin kinderen worden actief worden gestimuleerd om taal te gebruiken (bijvoorbeeld door open vragen te stellen).

Hoewel het slechts een momentopname betreft, laten de resultaten van de observaties van uw locatie zien dat de educatieve kwaliteit gemiddeld genomen goed was op de groep. In deze terugkoppeling vindt u een aantal tips en tops die aangeven welke kwaliteitsaspecten u al goed beheerst en waar nog eventueel verbetering mogelijk is.

Tops

Vroege taalstimulering – baby

De gastouder is goed in het stimuleren en faciliteren van de vroege taalontwikkeling van de baby('s). Er is een rijk taalaanbod, bijvoorbeeld doordat de gastouder zijn/haar eigen handelen of de handelingen van de baby('s) benoemt en beschrijft. De communicatiepogingen van de baby('s) worden herhaald en uitgebreid. Bijvoorbeeld als een baby een geluid maakt van een trein (toe toe) tijdens het spelen met een treinbaan, herhaalt de gastouder het geluid “tjoeke tjoeke” en voegt toe: “dat geluid maakt een trein”. Of als een baby wijst naar een bal en “ba” zegt, dan herhaalt de gastouder in een volledige zin: “Wil je de rode bal hebben?”

Faciliteren Leren Ontwikkeling – peuter

Er is regelmatig sprake van het uitdagen, stimuleren en aanmoedigen van de (cognitieve) ontwikkeling van de peuter(s). Er wordt in spel en activiteiten aansluiting gezocht met de belevingswereld en voorkennis van de peuter(s). Spel en activiteiten worden ingebed in een bredere context (in plaats van geïsoleerd en op zichzelf staand) zodat het aanbod meer betekenis heeft. Er wordt soms een beroep gedaan op de denkvaardigheden van peuters door vragen te stellen als: “waarom” en “hoe”. De peuters vertonen een grote mate van betrokkenheid, zowel verbaal als fysiek handelend.

Tips

Aandacht voor Kindperspectief – peuter

Op bepaalde momenten hebben peuters inbreng in het aanbod van spel en activiteiten in de groep. Er zou echter nog meer kindgericht en kindvolgend te werk gegaan kunnen worden. Dit kan door tijdens een door de gastouder georganiseerde activiteit expliciet een rol aan de peuter(s) te geven, bijvoorbeeld door samen na te denken wat ze kunnen gaan doen, welke materialen daarvoor nodig zijn en hoe ze dit kunnen aanpakken. Peuters kunnen meer keuzemogelijkheden krijgen gedurende de dag als ze meer inbreng hebben in wat er gebeurt (zullen we een boekje lezen of buiten gaan spelen?) en hoe dit gebeurt (waar zullen we gaan zitten en welk boekje zullen we lezen?). Het is goed om een doel te hebben met een activiteit, maar in de manier waarop dit doel bereikt wordt, kunnen peuters een grotere rol krijgen. Ook kunnen peuters meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid krijgen door ze te laten meehelpen in de dagelijkse taakjes (zoals tafel dekken of drinken inschenken).

Kwaliteit Feedback – peuter

Peuters krijgen regelmatig complimenten in de vorm van “Goed zo” en “Wat knap van jou”. Deze feedback kan echter nog inhoudelijker en specifiekere. Door de peuter(s) meer inhoudelijke feedback te geven, wordt de ontwikkeling van de peuter(s) gestimuleerd en dit kan zorgen voor een grotere betrokkenheid. De gastouder zou meer aandacht kunnen besteden aan aanmoediging en bevestiging die specifiek zijn gericht op de inspanningen van een peuter (zoals: “jouw knutselwerk is erg kleurrijk, je hebt veel verschillende kleuren gebruikt”) en peuters bij bijvoorbeeld frustratie aanmoedigen door gerichtere opmerkingen (“Nog één slok en je drinken is op” of “Blijf proberen, je kunt het!”). Dit zorgt voor een actievere betrokkenheid en hiermee wordt de ontwikkeling en het leren van de peuter(s) bevorderd.